

Siden Sidst

Den Sociale
Retshjælps
Fond

Gæld på
den politiske

Dagsorden

Selvom satspuljen lukker, satser politikerne videre. Hvornår får vi også gæld på finansloven?

I dette nummer

- 1 Leder: Tiderne skifter
- 3 Hvad sker der med gæld?
- 7 Sandy som præsident
- 9 Juridisk
- 11 Nyheder fra baglandet

Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) er en almennyttig fond og interesseorganisation. DSRF har til formål at yde gratis, helhedsorienteret juridisk rådgivning for borgere under indtægtsgrænsen for fri proces og gældsrådgivning for socialt udsatte borgere.

Årets gang

I dette nummer ser vi på årets gang i Den Sociale Retshjælps Fond, men givet det politiske klima kommer denne udgivelse særligt til at dreje sig om gæld.

Sandy Madar.....Direktør
Camilla Johansen.....Redaktør
Sabine Louisa Haxen.....Politisk Konsulent
Carina Valentin & Vibeke Lincke.....Layouter

Leder:

Tiderne skifter

I slutningen af 2018 blev det udmeldt, at satspuljen, som finansierer vores Rådgivningsteam og Fængselsrejsehold, lukker fra næste år. Det betyder, at vi og mange andre frivillige organisationer på det sociale område er usikre på vores fremtidige finansiering, idet der endnu ikke er udmeldt præcist hvad der skal erstatte satspuljen.

Derfor er vi ekstra glade for, at vi henover efteråret har arbejdet med alternative finansieringsmuligheder, som vil være klar til lancering i februar 2019. Vi overgår til en socialøkonomisk virksomhed, så vi dermed er mindre afhængige af offentlige midler. Selvom vi mener, at det offentlige burde sikre adgangen til gratis gældsrådgivning, gerne ved at sætte gældsrådgivning på finansloven, kan vi ikke vide hvad fremtiden bringer. Derfor må vi gå andre veje, så vi også i fremtiden kan sikre den helhedsorienterede indsats, vi i de sidste 11 år har brystet os af.

I 2019 lancerer vi derfor et socialøkonomisk advokatkontor, Advokatkorpsset, hvor formålet er at tilbyde hel eller delvist gratis advokatbistand til socialt udsatte borgere under indtægtsgrænsen for fri proces samt hel eller delvis betaling for borgere over indtægtsgrænsen. En del af overskuddet vil gå til at medfinansiere Den Sociale Retshjælps Fond, så den juridiske rådgivning og andre projekter for socialt udsatte vil være fremtidssikret, da de ikke længere i samme omfang vil være afhængige af midlertidigt offentlige satspuljemidler. Det er vores vision, at ressourcestærke, betalende borgere vil vælge Advokatkorpsset, fordi det er baseret på socialt bæredygtige principper. Også med henblik på at overgå til en socialøkonomisk virksomhed, relancerer vi i 2019 Gældskompagniet, som giver borgere over indtægtsgrænsen for fri proces mulighed for at modtage gældsrådgivning mod betaling af et mindre beløb.

Efteråret har været en periode præget af store skift, mange ideer og nye projekter. Hvad vi mere specifikt har foretaget os i efteråret 2018, kan du læse meget mere om i resten af nyhedsbrevet

Hvad sker der med gæld?

2018 har været et begivenhedsrigt år for vores gældsafdeling, hvor vi oplevede en tilbagegang i tildelte midler. Dette satte store præg på de muligheder for gældsrådgivning, vi kunne tilbyde borgerne i efteråret. I sommers måtte vores nationale gældsrådgivning desværre lukke på grund af de nye krav fra Økonomi- og Gældspuljen, der stillede krav om formaliserede samarbejde og socialt udsatte som målgruppe. Gennem puljen fik vi heldigvis tildelt midler til opsøgende gældsrådgivning i landets fængsler gennem Fængselsrejseholdet og blandt udsatte borgere i Aarhus gennem Rådgivningsteamet. Begge projekter har kørt hele efteråret. Eftersom vores gældsafdeling i Horsens ikke fik tildelt midler, har vi i efterårets løb kun tilbudt juridisk rådgivning i Horsens.

Kort sagt betyder tilbagegangen i midler, at den målgruppe, vi kan tilbyde gratis gældsrådgivning til, er blevet væsentligt snævret ind i takt med, at året er gået. Det er vi naturligvis ikke tilfredse med, og vi arbejder derfor på igen at kunne tilbyde nationale rådgivning. Konsekvenserne af de nye puljekrav, har vi naturligvis oplyst politikerne om. Vi har sendt flere politiske henvendelser i efteråret, hvor vi har understreget vigtigheden af landsdækkende kvalificeret gældsrådgivning.

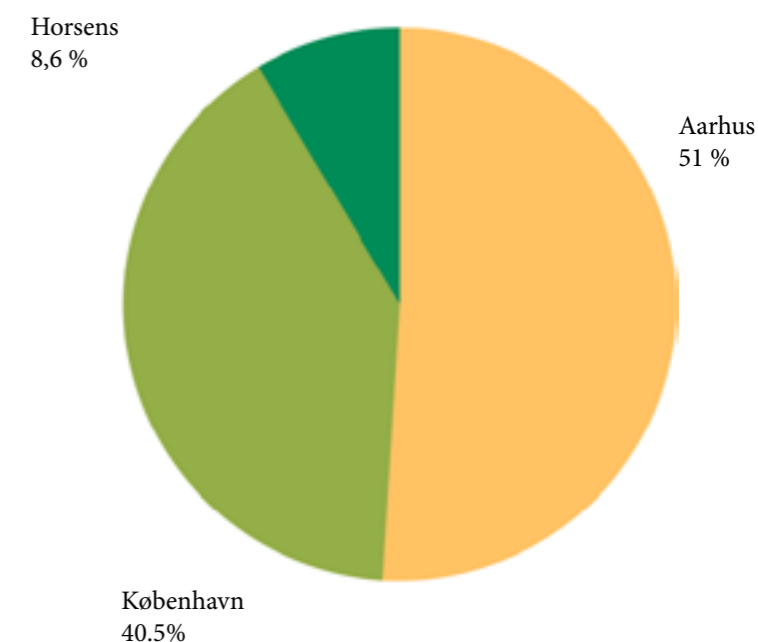
“ Man bør spørge sig selv hos kejseren (Staten) og kammertjeneren (Socialstyrelsen), om man oprigtigt vil en landsdækkende kvalificeret gældsrådgivning, som man gav udtryk for i satspuljeforhandlingerne. I så fald har man skræddersyet de helt forkerte (gælds)klæder, der blot gør sig til for det forblindede og utrænede øjne, men som det kvikke barn har gennemskuet: Han (Staten) har jo slet ikke noget tøj på! ”

Sandy Madar

Med slutningen af året udløber midlerne til KKG også. DSRF har fra 2015-2016 samarbejdet med Københavns Kommunes Gældsrådgivning (KKG) om at tilbyde gældsrådgivning til borgere i Århus og efterfølgende har vi udvidet projektet til Horsens og Aarhus. Gældsrådgivningen har henvendt sig til klienter, som var ledige og på overførselsindkomst eller som blev vurderet i overhængende risiko for at ende i denne gruppe. Klienten skulle derudover have gæld til det offentlige.

Projektet bliver afsluttet med intern evaluering samt en ekstern evaluering lavet af Rambøll. Vi håber og regner med, at evalueringen vil vise, at gældsrådgivning kan være en vigtig faktor på vej mod et arbejde. Evalueringen vil være klar i løbet af januar 2019.

Figur 1: Fordelingen af sager på DSRF kontorer

Vi glæder os dog over, at gældsrådgivning og kvaliteten af denne endelig er kommet politisk i fokus i efteråret. Det er DSRFs klare opfattelse, at tiden længe har været moden til at fastlægge en grundlæggende fællesstandard for gældsrådgivning i Danmark, som sikrer borgerne en ensartet gældsrådgivning og gældssagsbehandling af høj kvalitet. Gennem National Vidensfunktion for Verderlagsfri Økonomi- og Gældsrådgivninger og med Deloitte i spidsen kæmper vi og landets andre gældsrådgivningsorganisationer for at komme frem til fælles standarder og regler for hele området. Vi håber, at dette arbejde medfører at gældsrådgivning kommer på finansloven i 2020, så vi kan få en fast finansieringsmodel på området, og derved sikre adgangen til gældsrådgivning.

925 sager i alt har vi afsluttet i 2018 i gældsafdelingen på trin 2 og 3. Omtrent lige så mange har vi hjulpet på trin 1.

85 % af sagerne er vi helt eller delvist kommet i mål

14 gældspraktikanter og **8** nye frivillige gældsmanagere har siddet klar i løbet af året til at hjælpe klienterne. Vi havde samtidigt nogle frivillige, der blev ansat i år 2017, der valgte at fortsætte deres arbejde i DSRF i år 2018. Ved udgangen af december 2018 havde gældsafdelingen **9** frivillige tilknyttet.

Vores gældsafdeling har haft åbent alle hverdage fra 9 – 17. Derudover har vi haft åbent til klokken 19 to gange om ugen i både Aarhus og København.

Eksisterende projekter

Selvom vi har fået tildelt færre midler til vores gældsrådgivning, har vi stadig gældsrådgivning gennem følgende projekter:

Fængselsrejseholdet: Fængselsrejseholdet tager på opsøgende besøg i landets fængsler, arrester, pensioner og KiF-afdelinger og tilbyder gratis og helhedsorienteret gældsrådgivning til tidligere, nuværende og kommende indsatte. Projektet startede i 2011 og kørte indtil udgangen af 2017, hvor det desværre måtte lukke ned på grund af mangel på midler. Med udmøntningen af økonomi- og gældspuljen i sommeren 2018 fik vi igen midler til Fængselsrejseholdet, som løber indtil 2020.

Rådgivningsteamet: Rådgivningsteamet er et samarbejde med Center for Myndighed i Socialpsykiatri og Udsatte Voksne, under Socialforvaltningen i Aarhus kommune, og fokuserer på opsøgende arbejde i form af besøg på udvalgte bosteder for at yde gældsrådgivning til socialt udsatte borgere med en kombination af lav indkomst, gæld og lavt rådighedsbeløb. Projektet er støttet af økonomi- og gældspuljen og løber indtil 2020.

Sandy som præsident

Den 28. november blev direktør for Den Sociale Retshjælps Fond, Sandy Madar, valgt som præsident for gældsnetværket European Consumer Debt Network (ECDN). Dette skete på en konference i København, som Den Sociale Retshjælps Fond var medarrangør på. Konferencen foregik fra den 27. – 28. november, hvor repræsentanter fra 13 lande deltog, foruden en lang række danske interesseorganisationer.

Som præsident for ECDN har Sandy Madar rig mulighed for at forbedre det europæiske samarbejde om gældssætning og generelt være med til at skabe højere standarder for gældsrådgivning i hele Europa. Sandys første store opgave i ECDN vil være rekrutteringen af nye medlemmer til ECDN med det formål at brede netværket endnu mere ud.

I kraft af sin titel som præsident for ECDN har Sandy allerede nået at være i Bruxelles, hvor hun havde to spændende møder. Sammen med repræsentanter for Holland og Irland, præsenterede Sandy ECDN og de projekter, som er i tankerne for selve EU-kommissionen. Vi blev taget godt i mod og glæder os til at se, om vi kan skabe et varigt samarbejde med kommissionen. Derefter mødtes Sandy med Finance Watch, en europæisk NGO, der kæmper for bedre vilkår på gældsområdet. Vi var utroligt imponerede over deres visioner, og hvad de allerede har opnået, og håber vi sammen kan skabe forandringer på gældsområdet til glæde for hele Europa.

Hvad er ECDN?

ECDN er et europæisk non-profit netværk bestående af en lang række aktører på gældsområdet, der alle kæmper for forebyggelsen af overgældssætning og udbredelsen af finansiell inklusion. ECDN blev grundlagt i 2007. Dets medlemmer består både af organisationer, institutioner og enkeltpersoner, blandt andet den islandske ombudsmand på gældsområdet, NVVK som er en hollandsk sammenslutning af sociale banker og Den Sociale Retshjælps Fond som det eneste danske medlem. Netværket giver mulighed for vidensdeling og fælles indsatser vedrørende juridiske, økonomiske og sociale anliggender inden for forbrugergæld og økonomisk robusthed.

Juridisk

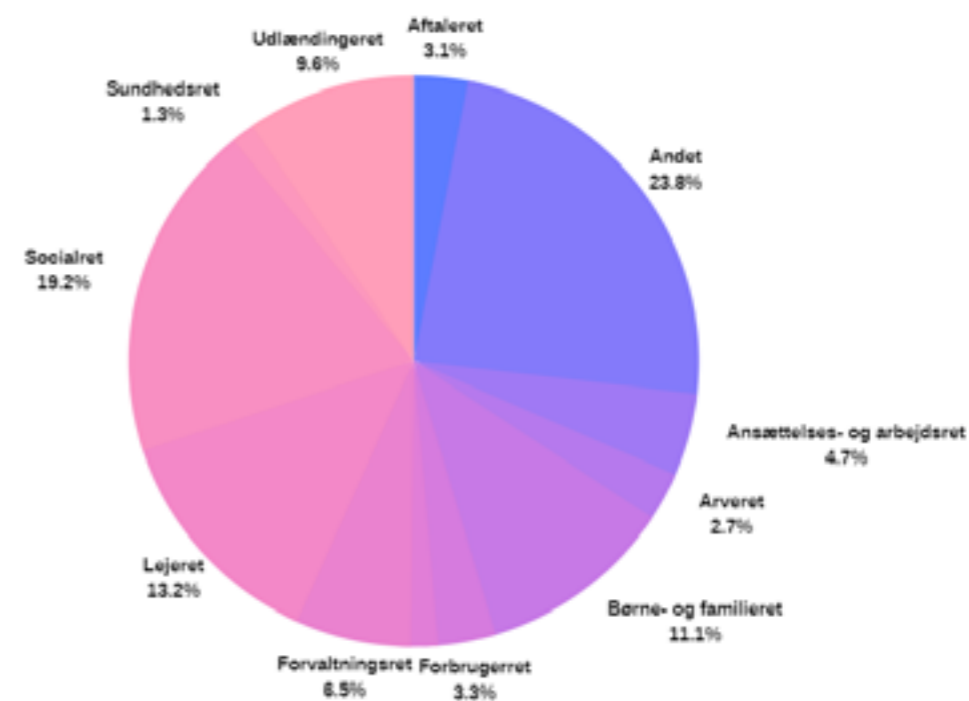
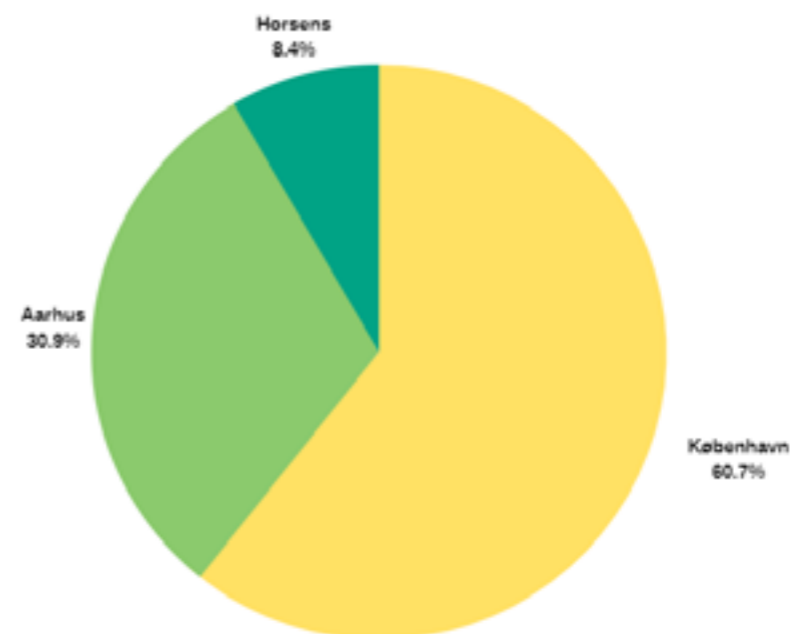
I den juridiske afdeling er der modsat i gældsafdelingen ikke sket meget i efteråret. Vi får fortsat midler fra Civilstyrelsen, som vi søger igen i starten af 2019 til at kunne videreføre den gratis rådgivning.

1199... Så mange har vi hjulpet med juridiske rådgivning på **trin 2 og 3** i 2018. Cirka det samme antal har vi hjulpet med trin 1 sager. Vi har haft åbent i både Aarhus, København og Horsens, hvor alle borgere med brug for let mundtlig rådgivning (trin 1) har kunne henvende sig. Alle borgere under indtægtsgrænsen for fri proces har kunne henvende sig med sager med behov for sagsbehandling (trin 2 og 3).

83 % af tilfældene nået vi helt eller delvist de mål, vi havde sat sammen med klienten. I løbet af året har særligt socialret og lejeret fyldt blandt sagerne.

13 juridiske praktikanter har sidder klar i årets løb til at hjælpe klienterne. Foruden det blev der i 2018 blev der ansat **25** nye frivillige juridiske managere. Vi havde samtidigt rigtig mange frivillige, der blev ansat i år 2017, der valgte at fortsætte deres arbejde i DSRF i år 2018. Ved udgangen af december 2018 havde vi derfor **44** aktive frivillige juridiske managere tilknyttet.

Efter nogle svære år efter fremdriftsreformens indførelse, hvor vi ikke kunne tiltrække praktikanter til vores juridiske afdeling, tør vi efter efteråret 2018 godt påstå, at de igen er blevet en fast del af vores juridiske afdeling. Vores juridiske afdeling har haft åbent alle hverdage fra 9 – 17. Derudover har vi haft åbent til klokken 19 to gange om ugen i både Aarhus og København. I Horsens startede vi efteråret i egne lokaler, men flyttede i november måned til lånte lokaler i Aktivitetshuset på Hybenvej og Beboerhuset på Axelborg, hvor vi holder åbent to gange ugentligt.

Nyheder fra baglandet

Vores gældsrådgivning og juridiske rådgivning kan ikke stå alene. Bagved de mange juridiske rådgivere og gældsmanagere står et stærkt bagland klar til at understøtte arbejdet. Det består af et sekretariat, en retspolitisk afdeling samt en administrativ afdeling, der står for bogføring. Alle afdelingerne har haft travlt i løbet af året.

Sekretariatet, som varetager Den Sociale Retshjælps Fonds daglige drift, har i årets løb haft travlt med at opdatere arbejdsgange, intranet og processer, så fundamentet for at kunne tilbyde kvalificeret gælds- og juridisk rådgivning er så stærkt som muligt. Den sæsonmæssige udskiftning af praktikanter stiller store krav til, at den interne vidensdeling fungerer optimalt, foruden konstant rekruttering og fastholdelse af frivillige og praktikanter, som er Sekretariatets vigtigste opgave. I efteråret 2018 sendte vi derfor også to HR-praktikanter på kursus i, hvordan man får nye medarbejdere godt integreret på arbejdspladsen. Uden vores mange praktikanter og frivillige, kan vi nemlig ikke løfte vores rådgivningsarbejde. Derfor har sekretariatet også gennem hele året haft fokus på at promovere DSRF blandt landets studenterende. I år har vi igen oplevet stor interesse blandt de studerende for vores organisation. Derfor var det heller intet problem at besætte alle bordene i organisationen for forårssemesteret 2019, og vi glæder os meget til at byde alle de nye praktikanter velkommen. DSRF har i årets løb haft 8 HR- og kommunikationspraktikanter fordelt på kontorerne i Aarhus og København, foruden en fast ansat sekretariatsansvarlig.

“

Vi har gang på gang forsøgt at gøre opmærksom på, at vi ikke lykkes med vores foretagende om at hjælpe socialt udsatte, hvis vi ikke sætter en ordentlig barre for de organisationer, der "hyres" til at varetage opgaven, men i stedet bliver ved med at slække på kravene bl.a. til afrapportering og revision

Sandy Madar

”

Innovation, som er Den Sociale Retshjælps Fonds politiske afdeling, står for ekstern kommunikation, at dokumentere de problemer, vores klienter oplever, fundraising, afrapportering samt henvendelser til politikere og medier. Afdelingen yder altså ikke rådgivning til den enkelte klient, men arbejder i stedet for at forbedre målgruppens forhold på et overordnet plan. I år har afdelingen haft travlt med fundraising, eftersom Den sociale Retshjælps Fond ikke fik tildelt samme midler til vores gældsrådgivning i 2018 som tidligere. Fokusset har været på både at italesætte vigtigheden af at støtte national, kvalificeret gældsrådgivning i medierne, men også på at søge midler fra private fonde til selvsamme. Derfor var en nuværende samt en kommende praktikant fra Innovation sammen med sekretariatsleder, Camilla Johansen og to HR-praktikanter i december på kursus i fundraising. Med en masse nye værktøjer fra kurset i baghånden står vi nu endnu bedre i det nye år.

Innovation har gentagende talt sig ind i og sat den politiske dagsorden, blandt andet på frivilligområdet, vedrørende bandekriminalitet, ghettos og lukningen af satspuljen. Blandt andet sendte vi d. 5. november 2018 en henvendelse til blandt andet Mai Mercado, hvor vi kommenterede på, at regeringen vil sætte fokus på "good governance" i den frivillige verden. Her kom vi blandt andet ind på vigtigheden af at gennemgå eksisterende projekter med henblik på at undersøge, om deres aktiviteter er overensstemmende med de midler, de har fået.

Året har også budt på en lang række spændende netværksmøder med relevante aktører. Blandt andet har vi i året løb deltaget i flere følgegruppemøder for socialt udsattes retssikkerhed, som Justitia faciliterede. Her har vi idéudvekslet med andre organisationer om de udfordringer, som vores socialt udsatte klienter møder i systemet.

